

Raport z rynku CO₂

Nr 31, październik 2014

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA, EUAA i CER w październiku¹

Uprawnienia EUA oraz lotnicze (EUAA) na rynku wtórnym spot w październiku zyskały na wartości odpowiednio 8,76% i 11,52% (licząc od 30 września do 31 października). W tym samym czasie wartość jednostek CER spadła o 16,67%. Średnia

arytmetyczna z 23 transakcyjnych dni października wyniosła 6,09 (dla uprawnień EUA) oraz 0,09 (dla jednostek CER). Najbardziej korzystnym momentem do zamiany uprawnień EUA na jednostki CER był 24 października, gdzie spread EUA/CER osiągnął wartość 6,32 euro. Z kolei najmniej korzystnym dniem do wymiany walorów był 2 października (spread - 5,54 euro). Łączny wolumen obrotów uprawnień EUA na giełdach ICE oraz EEX w październiku wyniósł 7,5 mln. Wydaje się, że największy wpływ na wzrost cen uprawnień EUA w październiku miał szczyt Rady UE, na którym ustalono ramy nowego pakietu klimatyczno-energetycznego (szerzej na str. 5) oraz dyskusje nad kształtem rezerwy stabilizacyjnej MSR (np. wcześniejsze jej wprowadzenie).

Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA, EUAA oraz jednostek CER w transakcjach natychmiastowych (spot) oraz terminowych* (future 14-20) od 30 września do 31 października 2014 r.

Ceny uprawnień EUA (w euro)								
data	spot	Dec14	Dec15	Dec16	Dec17	Dec18	Dec19	Dec20
31-paź-14	6,33	6,37	6,50	6,65	6,79	7,05	7,28	7,52
30-wrz-14	5,82	5,76	5,86	5,98	6,10	6,44	6,69	6,94
zmiana	+8,76%	+10,59%	+10,92%	+11,20%	+11,31%	+9,47%	+8,82%	+8,36%

Ceny uprawnień lotniczych EUAA (w euro)								
data	spot	Dec14	Dec15	Dec16	Dec17	Dec18	Dec19	Dec20
31-paź-14	6,10	6,19	6,30	6,44	6,61	6,82	7,05	7,29
30-wrz-14	5,47	5,50	5,60	5,72	5,88	6,10	6,35	6,60
zmiana	+11,52%	+12,55%	+12,50%	+12,59%	+12,41%	+11,80	+11,02	+10,45%

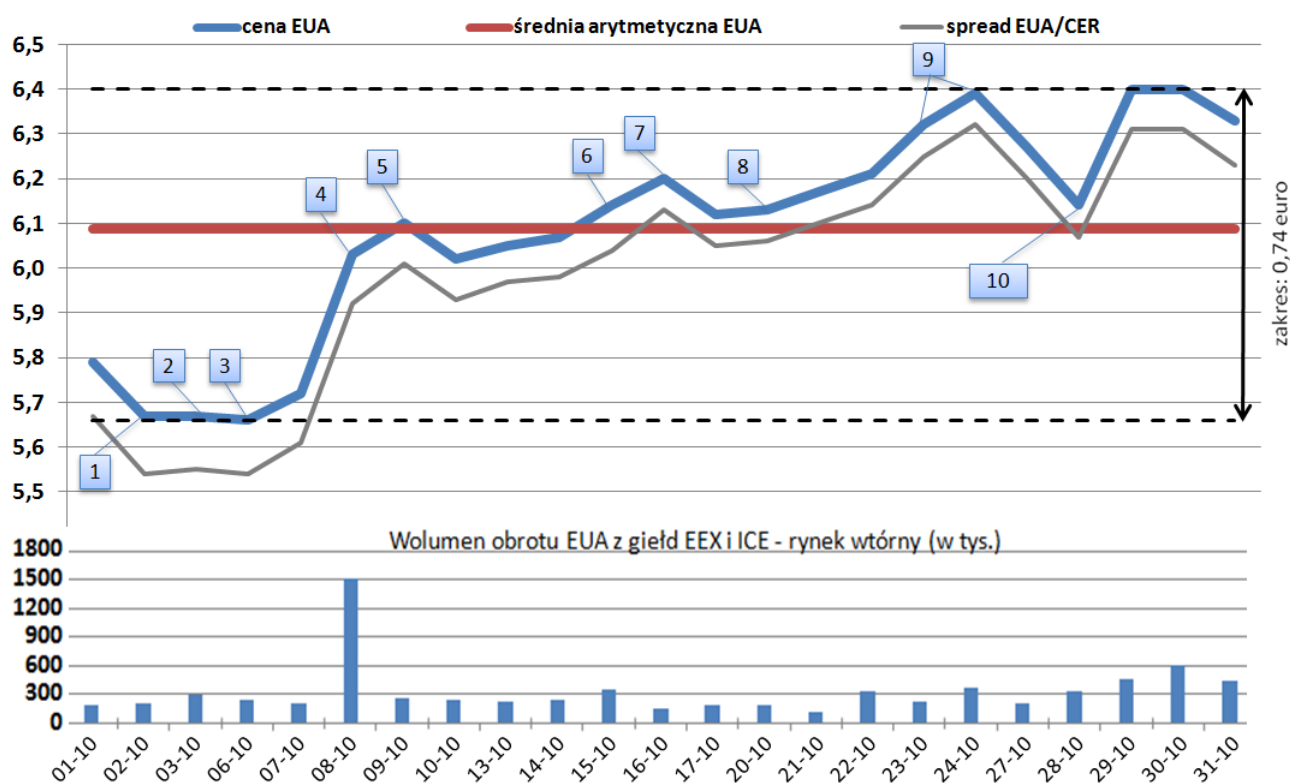
Ceny jednostek CER (w euro)								
data	spot	Dec14	Dec15	Dec16	Dec17	Dec18	Dec19	Dec20
31-paź-14	0,10	0,09	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
30-wrz-14	0,12	0,11	0,38	0,38	0,41	0,40	0,42	0,43
zmiana	-16,67%	-18,18%	+7,89%	+7,89%	0,00%	+2,50%	-2,38%	-4,65%

* kontrakty terminowe z terminem zapadalności w grudniu danego roku.

Źródło: opracowanie własne KOBiZE na podstawie www.barchart.com, EEX, ICE.

¹ Opracowano na podstawie informacji i danych publikowanych przez m.in. Thomson Reuters, BNEF, ICE, EEX

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA, spread EUA/CER oraz poziom wolumenu na rynku spot w październiku 2014 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie EEX oraz ICE

Kompilacja najważniejszych wydarzeń rynkowych we wrześniu 2014 roku:

Najniższa wartość spreadu EUA/CER w październiku – 5,54 euro (02.10).

1. Point Carbon informuje o spadku prognoz cen uprawnień EUA w latach 2014-2017² (03.10).
2. Francja przedstawia stanowisko ws. MSR: przeniesienie 900 mln EUA bezpośrednio do rezerwy, inne progi brzegowe: 1,3 mld (górny) oraz 0,8 mld (dolny), gdy nadwyżka > 1,3 mld, to 33% różnicy między nadwyżką z poprzedniego roku, a dolnym progiem zasila rezerwę, gdy nadwyżka < 0,8 mld, to 33% różnicy między górnym progiem, a nadwyżką jest uwalniana z rezerwy³ (06.10).
3. Duży wzrost wolumenu obrotów na giełdach ICE oraz EEX (1,5 mld) – 20% obrotów w październiku (08.10).

4. Od dołu zostaje przekroczona średnia arytmetyczna cen uprawnień EUA z 23 transakcyjnych dni października - 6,09 euro (09.10).
5. Instytucja Sandbag upublicznia raport, w którym przewiduje, że nadwyżka uprawnień EUA na rynku do 2020 r. podwoi się do 4,5 mld. Organizacje środowiskowe również rekomendują trwałe usunięcie uprawnień EUA z rynku – 1,4 mld w okresie 2013- 2020 r. oraz 1,2 mld w latach 2021-2030⁴ (15.10).
6. Kanclerz Niemiec Angela Merkel w Parlamencie Bundestagu wyraża opinię o potrzebie jak najszybszej redukcji nadwyżki uprawnień EUA w celu „uzdrowienia” sytuacji na rynku EU ETS⁵ (16.10).
7. Wielka Brytania przedstawia stanowisko ws. MSR: wprowadzenie mechanizmu przed 2021 r. oraz przeniesienie 900 mln

² Carbon Market Europe, 3 października 2014

³ Bloomberg New Energy Finance

⁴ <http://www.sandbag.org.uk/>

⁵ Inside Carbon, 16 października 2014

EUA bezpośrednio do rezerwy lub ich całkowite anulowanie⁶ (20.10).

8. Na unijnym szczycie Rady UE ustanowiono nowe cele redukcyjne w ramach nowego pakietu energetyczno-klimatycznego dla UE na lata 2021-2030 (23-24.10). Odnotowano również najwyższą wartość spreadu EUA/CER w październiku – 6,23 euro (24.10).
9. Niemiecka Minister Środowiska po spotkaniu „Green Growth Group” przyznaje, że widzi duże szanse na wprowadzenie rezerwy stabilizacyjnej przed 2021 r. Do GGG należą również: Francja, Włochy, Hiszpania, Belgia, Holandia, Portugalia, Szwecja, Dania, Finlandia, Słowenia oraz Estonia⁷ (28.10).

Kształtowanie się cen uprawnień EUA i EUAA na rynku pierwotnym

W ramach rynku pierwotnego w październiku odbyło się 19 aukcji uprawnień EUA (17 na giełdzie EEX oraz 2 aukcje brytyjskie na ICE), na których sprzedano łącznie 38,787 mln uprawnień EUA po średniej cenie 6,07 euro⁸. Różnica

między średnią ceną osiąganą na aukcji oraz ceną spot z rynku wtórnego wyniosła 0,02 euro. Współczynnik popytu do podaży uprawnień na wszystkich aukcjach wyniósł średnio 4,75⁹. We wrześniu przeprowadzono również aukcje uprawnień lotniczych EUAA na platformie unijnej EEX. Podczas dwóch sesji sprzedano w sumie 3,286 mln uprawnień EUAA po średniej cenie 5,71 euro.

Nowe harmonogramy aukcji dla uprawnień EUA i EUAA na 2015 r.

We wrześniu niemiecka giełda EEX oraz brytyjska ICE/ECX opublikowały kalendarz aukcji na 2015 rok. Ustalenie harmonogramu aukcji poprzedziły konsultacje giełdy EEX z Komisją Europejską i państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Unijna platforma aukcyjna

Aukcje uprawnień EUA organizowane przez Komisję Europejską w imieniu 25 państw członkowskich (z uwzględnieniem Chorwacji) na platformie niemieckiej giełdy EEX będą

Tabela 2. Terminy aukcji oraz wolumeny sprzedawanych uprawnień EUA w 2015 r.

L.p.	Wolumen (w mln)		Platforma aukcyjna	Państwa Członkowskie UE	Dni tygodnia, w których odbywa się aukcja uprawnień EUA
	EUA	EUAA			
1	396,75	11,21	EEX	25 P. czł. (z Chorwacją), bez krajów EFTA	Co tydzień w: <u>poniedziałki, wtorki i czwartki</u> (od 8 stycznia do 17 grudnia 2015 r.)
2	17,125	0,433	EEX	Polska	<u>Raz w miesiącu w środy</u> (od 28 stycznia do 18 listopada 2015 r.)
3	144,675	1,477	EEX	Niemcy	<u>Co tydzień w piątki</u> (od 9 stycznia do 11 grudnia 2015 r.)
4	74,958	2,520	ICE/ECX	Wielka Brytania	Co 2 tygodnie w <u>środy</u> (od 7 stycznia do 9 grudnia 2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie opublikowanych kalendarzy aukcji giełd EEX oraz ICE

⁶ Inside Carbon, 20 października 2014

⁷ Bloomberg New Energy Finance

⁸ Średnia ważona cena rozliczeniowa z 21 aukcji na EEX i ICE.

⁹ Posłużono się średnią ważoną.

odbywać się trzy razy w tygodniu, tj. w każdy poniedziałek, wtorek i środę, od 8 stycznia do 17 grudnia 2015 r. Z kolei sprzedaż lotniczych uprawnień EUAA rozpocznie się 14 stycznia i będzie organizowana w środy. Zgodnie z kalendarzem aukcji dostępnym na stronach giełdy EEX w 2015 r. ([link](#)) przedmiotem sprzedaży będzie 396,75 mln uprawnień EUA oraz 11,21 mln uprawnień EUAA. Należy pamiętać, że wśród państw sprzedających uprawnienia w 2015 r. mogą się znaleźć również kraje EFTA (Norwegia, Islandia i Lichtenstein), które do tej pory nie dopełniły wszystkich formalności administracyjnych niezbędnych do sprzedaży na platformie przejściowej¹⁰ (według Thomson Reuters mają do sprzedania 19,40 mln uprawnień EUA).

Aukcje organizowane przez Polskę

Polska, jako jedno z trzech państwo z grupy „opt-out”, do czasu wyłonienia docelowej platformy realizuje sprzedaż swoich uprawnień za pośrednictwem giełdy EEX. Aukcje polskich uprawnień EUA odbywać się będą raz w miesiącu w środy w okresie od 28 stycznia do 17 listopada 2015 r. Aukcja uprawnień lotniczych EUAA odbędzie się w dniu 25 marca 2015 r. W sumie Polska w 2015 r. sprzeda na aukcjach 17,125 mln uprawnień EUA oraz 0,433 mln uprawnień EUAA¹¹.

Aukcje organizowane przez Niemcy

Niemcy będą przeprowadzać swoje aukcje za pośrednictwem giełdy EEX w każdy piątek w okresie od 9 stycznia do 11 grudnia 2015 r. W tym czasie przedmiotem

sprzedaży będzie 144,67 mln uprawnień EUA oraz 1,48 mln uprawnień EUAA.

Aukcje organizowane przez Wielką Brytanię

Giełda ICE/ECX z siedzibą w Londynie sprzedaje uprawnienia EUA w imieniu Wielkiej Brytanii. Aukcje uprawnień EUA odbywać się będą w co drugą środę poczynając od dnia 7 stycznia aż do 9 grudnia 2015 r. Natomiast sprzedaż uprawnień EUAA obejmie 2 dni – 8 kwietnia i 18 listopada 2015 r. W sumie Wielka Brytania w 2015 r. sprzeda na aukcjach 74,96 mln uprawnień EUA oraz 2,52 mln uprawnień EUAA.

Wszystkie aukcje uprawnień EUA i EUAA w 2015 r. organizowane na giełdzie EEX i ICE będą odbywać się w godzinach od 9:00 do 11:00. Wyjątek będzie stanowić Polska, która przeprowadzi swoje aukcje w godz. od 13:00 do 15:00.

Październikowa aktualizacja prognoz cen uprawnień EUA oraz CER w latach 2014-2020

Prognozy cenowe uprawnień EUA lub jednostek CER są wykonywane przez znane instytucje finansowe, a ich publikacja lub aktualizacja odbywa się bardzo rzadko. Codziennie publikowane są notowania kontraktów terminowych futures¹² na lata 2014-2020, jednak ich wartości powinny się traktować jako pewien przewidywany trend niż prognozę ceny sensu stricto.

1 października Thomson Reuters zapytał dziewięciu analityków rynku o prognozy cen uprawnień EUA w najbliższym czasie¹³. W obecnym kwartale roku ceny powinny

¹⁰ Identyczna sytuacja dotyczy Chorwacji, która jako nowy członek Unii Europejskiej również nie dopełniła wszystkich procedur umożliwiających sprzedaż swoich 11,328 mln uprawnień EUA oraz 69 tys. uprawnień EUAA na giełdzie EEX.

¹¹ Kalendarz aukcji na 2015 r. EEX

¹² Zgodnie z definicją podaną przez Giełdę Papierów Wartościowych kontrakt terminowy jest umową, w której kupujący zobowiązuje się do zakupienia w

przyszłości określonego towaru, zwanego instrumentem bazowym. Sprzedający zobowiązuje się natomiast do sprzedania określonego w kontrakcie instrumentu bazowego. Instrumentami bazowymi mogą być akcje, waluty, indeksy giełdowe, a właściwie dowolne wartości ekonomiczne, które można wyliczyć w sposób niebudzący wątpliwości.

¹³ Carbon Market Europe, 3 października 2014

utrzymywać się średnio na poziomie 6,05 euro, z kolei w I kwartale 2015 r. wzrosną do 7 euro. Jeżeli chodzi o prognozy dla następnych lat, to przewiduje się, że w roku 2015, 2016 i 2017 średnia cena EUA wyniesie odpowiednio 7,45 euro, 8,40 euro oraz 8,95 euro, co oznacza spadek o odpowiednio 15%, 7,7% oraz 11,4% w stosunku do prognoz z poprzedniego miesiąca. Zdaniem Energy Aspects niskie wartości prognoz cen uprawnień EUA mogą wynikać z powodu:

- ▶ spowolnienia dynamiki produkcji w Strefie Euro, z uwagi na rosyjskie sankcje oraz powiększający się dług sektora publicznego,
- ▶ spadku produkcji (rok do roku) w niektórych sektorach przemysłu,
- ▶ prawdopodobnego zmniejszenia popytu na energię w przyszłości (w wyniku spadku produkcji).

Inni analitycy cytowani przez Thomson Reuters zauważają, że wpływ jaki miał mieć backloading na wzrost cen uprawnień EUA nadwyżkę uprawnień EUA. Wiele zależy będzie od kształtu i terminu wprowadzenia mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej.

15 października bank USB z siedzibą w Zurychu przyznał, że jest 40% szans na to, że w przyszłym roku ceny uprawnień EUA podwoją się (wg szacunków KOBiZE oznaczałoby to poziom 12,10 euro/EUA). Z kolei według prognozy Energy Aspects ceny uprawnień EUA w obecnym kwartale roku wzrosną o 23% w stosunku do ich poziomu z dnia 14 października¹⁴ (wg szacunków KOBiZE oznaczałoby to 7,47 euro/EUA).

¹⁴ Bloomberg New Energy Finance

¹⁵ Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Reuters Point Carbon, Air Resources Board

Najważniejsze informacje z innych systemów ETS¹⁵

- ▶ **2 października** – W Kanadzie uruchomiono pierwszą na świecie komercyjną instalację do wychwytu i składowania CO₂ (planowana redukcja emisji na poziomie 90%). Większość CO₂ będzie użyta (na zasadzie sprzedaży drugiemu co do wielkości koncernowi wydobywczemu ropy i gazu w Kanadzie) do zwiększenia wydajności procesu wydobycia ropy naftowej, a reszta będzie zmagazynowana w podziemnych formacjach skalnych. Ponadto, również SO₂ i pył poprodukcyjny zostaną wykorzystane, odpowiednio do produkcji kwasu siarkowego i betonu¹⁶.
- ▶ **7 października** – Według organizacji społecznej zajmującej się monitorowaniem działań rządu Kanady w zakresie ochrony środowiska, kraj nie wypełni zobowiązań redukcyjnych przyjętych w Kopenhadze w 2009 r. (redukcja emisji o 17% do 2020 r. w porównaniu do poziomu w 2005 r.). Jednym z powodów jest dynamiczny rozwój sektorów ropy i gazu.
- ▶ **14 października** – Urząd miasta Qingdao w Chinach zatwierdził uruchomienie lokalnego, ósmego w Chinach, rynku ETS w 2015 r. Jednym z powodów jest przygotowanie się do krajowego rynku handlu uprawnieniami, którego uruchomienie zaplanowano w 2016 r.
- ▶ **23 października** – Zgodnie z informacjami agencji Thomson Reuters planuje się wprowadzenie wysokich kar dla instalacji należących do chińskiego systemu handlu uprawnieniami za niedopełnienie obowiązku rozliczenia się z emisji.

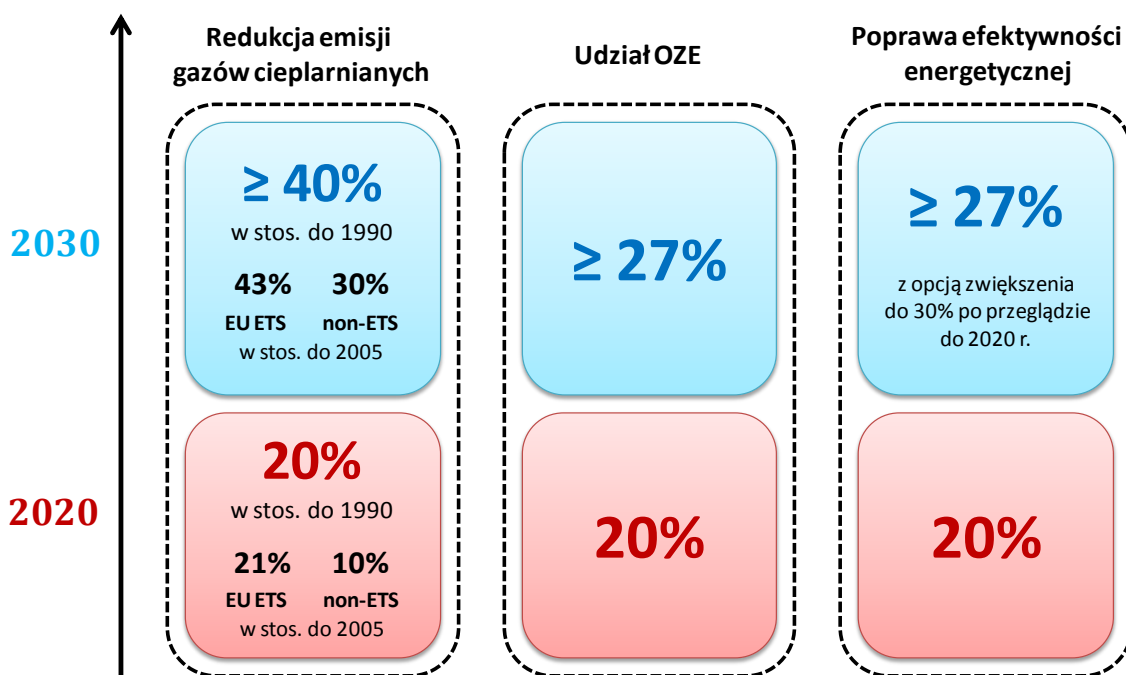
¹⁶ <http://www.saskpowerccs.com/ccs-projects/boundary-dam-carbon-capture-project/carbon-capture-project/>

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 – konkluzje RE

Przywódcy państw członkowskich Unii Europejskiej uzgodnili podczas szczytu w Brukseli 23 października 2014 r. cele polityki klimatycznej UE do roku 2030.

W przyjętej formie polityki klimatycznej zakłada się, że około połowa ogólnego wysiłku redukcyjnego zostanie wykonana przez system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), który pozostaje podstawowym instrumentem Wspólnoty w tym obszarze. Przewiduje się, że redukcja

Rys. 1 Ramy polityki klimatycznej UE do 2030 r.

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie prezentacji KE

Podstawowym celem tej polityki pozostaje redukcja emisji gazów cieplarnianych w 2030 roku o co najmniej 40% w stosunku do roku 1990. Ponadto uzgodniono cel dotyczący poprawy efektywności energetycznej określony jako 27% zmniejszenie zapotrzebowania w relacji do prognoz oraz osiągnięcie co najmniej 27% udziału źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii. Powyższe cele polityki klimatycznej odnoszą się do całej Unii Europejskiej, natomiast na obecnym etapie w różny sposób definiowana jest szczegółowość i udział państw członkowskich oraz sektorów gospodarki w ich osiągnięciu.

emisji gazów cieplarnianych objętych systemem EU ETS sięgnie w 2030 roku 43% w stosunku do poziomu emisji w 2005 roku. Należy zaznaczyć, że w konkluzjach szczytu zawarto wyraźne odniesienie do zreformowanego systemu handlu uprawnieniami do emisji, co jest jasnym sygnałem wsparcia dla wdrożenia proponowanej rezerwy stabilizacji rynku (*Market Stability Reserve, MSR*).

Zdecydowano również, że w celu ochrony międzynarodowej pozycji konkurencyjnej europejskich przedsiębiorstw, w dalszym ciągu w systemie EU ETS dopuści się przyznawanie darmowych uprawnień w sektorach narażonych na ryzyko ucieczki emisji (*carbon leakage, CL*). Należy jednak zaznaczyć, że zasady przydziału

darmowych uprawnień będą weryfikowane ze szczególnym uwzględnieniem wyeliminowania z tego mechanizmu wpływu innych – poza polityką klimatyczną – czynników osłabiających pozycję konkurencyjną (np. wzrost kosztów pracy).

Po raz pierwszy w decyzjach politycznych przywódców państw członkowskich UE dotyczących polityki klimatycznej wskazano potrzebę uwzględnienia zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich kosztów emisji (np. wpływ na ceny energii). Wcześniej problem kompensacji efektów pośrednich pozostawiono w gestii państw członkowskich. W rezultacie już w samych konkluzjach szczytu zawarta jest decyzja o wsparciu finansowym dla krajów uboższych, które miałyby być realizowane głównie za pomocą dwóch mechanizmów.

Po pierwsze, dla państw członkowskich, w których wartość wskaźnika PKB per capita kształtuje się poniżej 60% średniej UE, proponuje się utworzenie specjalnego funduszu, którego środki miałyby wspierać konieczne dodatkowe inwestycje w sektorze energetycznym. Fundusz ten miałyby tworzyć wpływy ze sprzedaży uprawnień ze specjalnie wydzielonej rezerwy obejmującej 2% całkowitej puli uprawnień w EU ETS. Dystrybucja środków z funduszu wśród uprawnionych państw członkowskich opierałaby się w równym stopniu na dwóch kryteriach: 50% przyznawane byłoby w oparciu o historyczny poziom emisji i 50% na podstawie wskaźnika PKB. Kryteria selekcji projektów mają być opracowane do 2024 roku, a w samej procedurze kwalifikacyjnej uczestniczyć będzie Europejski Bank Inwestycyjny.

Druga forma wsparcia uboższych państw członkowskich to dodatkowe uprawnienia do emisji pochodzące z wydzielenia 10% puli przeznaczonej na aukcje. Oznacza to, że poza uprawnieniami z 90% puli aukcyjnej

rozdzielonymi według kryterium emisji historycznych, państwa członkowskie, w których wskaźnik PKB per capita jest niższy od 90% średniej wartości w UE otrzymałyby dodatkowe jednostki z owej 10% puli. Ponadto dopuszczono specjalne wsparcie dla sektora wytwarzania energii polegające na możliwości przyznania mu darmowych uprawnień w krajach z PKB per capita poniżej 60% średniej w UE. Ilość darmowych uprawnień dla sektora energetyki w danym kraju nie będzie mogła przekroczyć 40% z puli 90% uprawnień aukcyjnych (przydzielanych na podstawie zweryfikowanych emisji). Pomoc wynikająca z powyższych mechanizmów będzie szczególnie kontrolowana tak, aby była w transparentny sposób wykorzystywana na modernizację sektora energetycznego, nie zaś na proste wsparcie instalacji spalających paliwa kopalne.

Nieco mniej szczegółowo potraktowano kwestię wysiłku redukcyjnego w sektorach gospodarki nieobjętych systemem EU ETS. Zdecydowano, że w tym drugim ważnym obszarze oddziaływania polityki klimatycznej redukcja emisji gazów cieplarnianych w 2030 roku osiągnie w skali całej Unii Europejskiej 30% w stosunku do poziomu z 2005 r. Wiadomo wprowadzić, że dla państw członkowskich zostaną określone indywidualne cele redukcyjne w tym obszarze, niemniej w konkluzjach październikowego szczytu określono jedynie ich zakres, kształtujący się w przedziale od 0 do 40% redukcji emisji w stosunku do 2005 r. Zatem wciąż otwarte pozostaje pole do negocjacji między państwami członkowskimi, przy czym wiodącym kryterium alokacji obciążeń pozostaje wskaźnik PKB per capita. W konkluzjach ze szczytu zawarto też zapis o dopuszczeniu mechanizmów elastycznych, umożliwiających transfer części celów redukcyjnych między systemem EU ETS i obszarem non-ETS. Dotyczy to niektórych państw o wysokich kosztach redukcji i

niekwalifikujących się do przyznania darmowych uprawnień.

Przywódcy państw członkowskich UE podjęli także decyzje określające cele polityki klimatycznej w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym jej zużyciu. W obu przypadkach cel uzgodniono na poziomie 27%. Cel dotyczący udziału OZE w strukturze zużycia energii odnosi się jedynie do całej Unii Europejskiej, bez zdefiniowania indywidualnych docelowych poziomów dla państw członkowskich. Podobnie cel w zakresie efektywności energetycznej, przy czym dopuszczono jego podniesienie do 30% co mogłoby nastąpić w efekcie analizy możliwości państw członkowskich, która zostanie przeprowadzona do 2020 roku. W tym czasie Komisja Europejska ma też wskazać sektory priorytetowe dla osiągnięcia tego celu.

Dopełnieniem zapisów konkluzji istotnych dla polityki klimatycznej jest decyzja o większej integracji rynku energii elektrycznej. Jako pilne wskazano działania które zapewniłyby w 2020 roku co najmniej 10% przepustowość transgranicznych połączeń energetycznych w każdym państwie członkowskim (mierzoną w odniesieniu do mocy krajowego systemu elektroenergetycznego). Przywódcy państw członkowskich UE nie zdefiniowali celu w tym zakresie na rok 2030 – Komisja Europejska proponowała jego uzgodnienie na poziomie 15% – niemniej zobowiązali Komisję Europejską do regularnych raportów z uwzględnieniem podjęcia takiej decyzji z okresie późniejszym.

Pomijając sam kształt uzgodnionych celów polityki klimatycznej do roku 2030, podkreśla się także sam fakt podjęcia decyzji, co jest istotne w kontekście

porozumienia w ramach globalnych negocjacji klimatycznych oczekiwanego w Paryżu w 2015 r. oraz klarowności warunków dla podejmowania decyzji inwestycyjnych. Należy jednak pamiętać, że wciąż pozostaje do podjęcia wiele decyzji szczegółowych, w tym kształt przyszłych rozwiązań legislacyjnych.

Światowa podaż jednostek offsetowych

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC)¹⁷ wynika, że do tej pory zarejestrowano w sumie 7 572 projekty CDM (ang. *Clean Development Mechanism*), w tym 9 projektów w październiku b.r.

Liczba jednostek CER wydanych do końca października 2014 r. to ok. 1 505 mln. W ciągu ostatniego miesiąca wydano ok. 12,3 mln jednostek CER. W październiku znacznie wzrosła liczba jednostek wydanych w związku z realizacją działań programowych CDM (PoA)¹⁸, w tym miesiącu wydano ich prawie 0,5 mln. Tym samym na koniec października liczba jednostek CER wydanych z tytułu PoA osiągnęła 1,4 mln.

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej dotyczących wydawanych jednostek ERU wynika, że w sumie do 15 września br. wydano ok. 856,7 mln ERU (z czego we wrześniu 2,8 mln ERU).

Pozostałe informacje

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaprezentował plan finansowania inwestycji na najbliższe pięć lat. Fundusz stawia na poprawę komunikacji z wnioskodawcami, usprawnienie procesu oceny wniosków, czytelne kryteria ich rozpatrywania i racjonalizację oceny kosztów inwestycji.

¹⁷ www.unfccc.int

¹⁸ ang. *Programme of Activities (PoA)* – działania programowe obejmują realizację wielu pojedynczych projektów, które łączy wspólna procedura zatwierdzania, a dodawanie kolejnych

projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzania, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA: <http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

Na wyznaczone cele NFOŚiGW zamierza przeznaczyć 10 mld zł, z czego 3,7 mld zł stanowią będą dotacje, a pozostałą kwotę 6,3 mld zł - niskooprocentowane pożyczki. Fundusz zdecydowanie stawia na finansowanie w formie zwrotnej, które wg prognoz będzie rosnąć, a od 2016 roku przekroczy połowę oferowanego rocznego wsparcia. Od nowego roku NFOŚiGW wprowadzi preferencyjne warunki wsparcia dla gmin, w których ponad połowę powierzchni stanowią obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych. Chodzi o parki narodowe, obszary Natura 2000, czy rezerваты przyrody. Preferencje na realizację inwestycji prośrodowiskowych określonych w sześciu programach priorytetowych mogą objąć także podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych tych gmin. W zależności od programu, „zielone gminy” mogą liczyć na zwiększony poziom umorzenia pożyczki, obniżone oprocentowanie, zwiększony poziom intensywności dofinansowania, czy obniżony minimalny próg dotacji lub pożyczki. Fundusz zamierza wspierać projekty między innymi w zakresie: ochrony powierzchni ziemi, geologii i górnictwa, poprawy jakości powietrza, wspierania rozproszonych odnawialnych źródeł energii¹⁹.

- Wicepremier, Minister Gospodarki Janusz Piechociński powołał Społeczną Radę ds. Zrównoważonego Rozwoju Energetyki. Zadaniem Rady będzie opracowywanie propozycji i koncepcji rozwiązań systemowych w obszarze polskiej energetyki w kontekście unijnych i międzynarodowych uwarunkowań oraz wspieranie Ministra Gospodarki w opracowaniu krajowego planu na rzecz konkurencyjnej, bezpiecznej i zrównoważonej energii odnoszącego się

do polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej do 2030 r.

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako Instytucja Wdrażająca Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, ogłosił konkurs projektów w ramach działania „Efektywna dystrybucja energii”. Dofinansowaniu podlegają projekty w zakresie budowy (w miejsce istniejącego systemu) lub przebudowy elektroenergetycznych sieci dystrybucyjnych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, mających na celu ograniczenie strat sieciowych (wymiana transformatorów o niskiej sprawności energetycznej, skracanie bardzo długich ciągów liniowych, zmiana przekrojów przewodu w celu dostosowania ich do obecnych temperatur sieci oraz inne, równoważne co do efektu środowiskowego, typy projektów). Do dofinansowania będą kwalifikować się wyłącznie te projekty dotyczące sieci elektroenergetycznych, które wykażą ograniczenie strat energii, o co najmniej 30 proc. w ramach projektu. Uprawnionymi do składania wniosków są: przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego (JST) oraz ich grupy - związki, stowarzyszenia i porozumienia JST, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego. Maksymalny udział dofinansowania w wydatkach kwalifikowanych wynosi 85 proc. i jest ustalany zgodnie z warunkami określonymi w programie pomocowym²⁰.

¹⁹ www.nfosigw.gov.pl

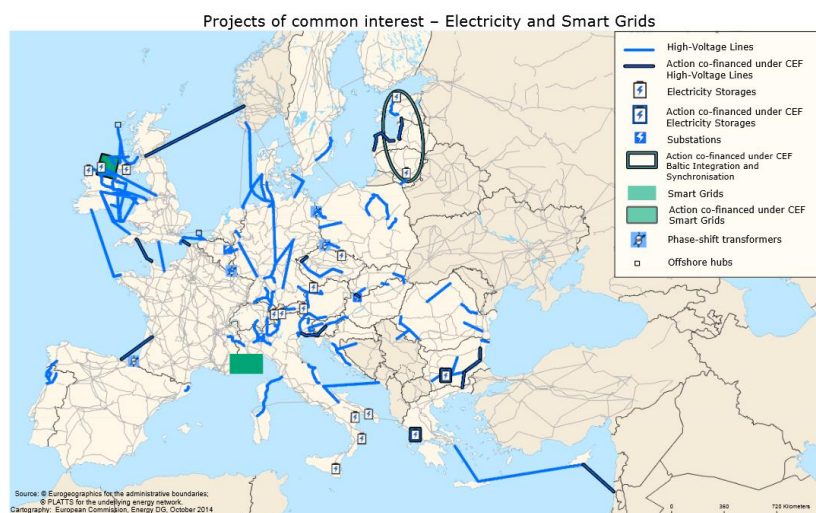
²⁰ www.cire.pl

Komunikat KE dla RE i PE odnośnie postępu prac nad utworzeniem Wewnętrznego Rynku Energii w UE

W październiku br. KE przedstawiła Komunikat dla Rady oraz Parlamentu Europejskiego w sprawie postępu prac nad utworzeniem Wewnętrznego Rynku Energii w Unii Europejskiej. Komunikat podsumowuje działania i prace jakie zostały podjęte od 2011 r. kiedy to szefowie państw UE uzgodnili, że do końca 2014 r. nastąpi stworzenie wewnętrznego rynku energii w UE, tak aby od 2015 r. żadne państwo członkowskie nie pozostawało odosobnione z punktu widzenia połączeń trans-granicznych w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego. Komunikat KE analizuje aktualny stan postępów w ukończeniu wewnętrznego rynku energii oraz podkreśla braki i cele na najbliższy okres. Komunikat powołuje się na wyniki analizy przeprowadzonej na wniosek KE, z której wynika, że stworzenie wewnętrznego rynku energii pozwoli na uzyskanie rocznych oszczędności w wysokości 16-40 mld euro rocznie²¹. KE podkreśla związek rynku energii z osiągnięciem celu w zakresie odnawialnych źródeł energii, argumentując, że zapewnienie połączeń pomiędzy państwami członkowskimi będzie redukowało ryzyko niepewności odnośnie produkcji energii z takich źródeł jak energia słoneczna czy wiatrowa. Ponadto wewnętrzny rynek energii będzie miał znaczący wpływ na efektywne kosztowo

osiąganie celów związanych z dekarbonizacją systemów energetycznych w Europie. KE podnosi też argument, że sieć interkonektorów w ramach wewnętrznego rynku energii znacząco wpłynie na zmniejszenie ryzyka związanego z dostawami energii. Według KE pozwoli ona na zapewnienie stabilności dostaw na rynku energii elektrycznej, mając na uwadze szybkie osiągnięcie celów w zakresie produkcji energii z odnawialnych (mniej stabilnych) źródeł. W przypadku rynku gazu, sieć interkonektorów pomiędzy państwami

Rys. 2 Mapa planowanych projektów PCI's w obszarze energii elektrycznej

Źródło: Komisja Europejska

członkowskimi oraz poprawa jakości infrastruktury będzie zapewniała bezpieczeństwo dostaw tego surowca, co w związku z kryzysem na Ukrainie stało się jednym z istotniejszych zagadnień poruszanych na forum UE.

W maju br. KE opublikowała komunikat odnośnie bezpieczeństwa energetycznego gdzie przedstawiła poszerzoną diagnozę sytuacji oraz zaprezentowała plan działań na przyszłość²². W wypełnieniu tego drugiego zadania KE podkreśla wagę takich inwestycji jak terminale LNG w Polsce

²¹http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/studies/doc/20130902_energy_integration_benefits.pdf

²²http://ec.europa.eu/energy/doc/20140528_energy_security_communication.pdf

oraz w krajach bałtyckich, a także sfinalizowanie gazociągu południowo-kaukaskiego pozwalającego na import gazu z Azerbejdżanu.

Wewnętrzny rynek energii będzie prowadził do wzrostu konkurencji pomiędzy dostawcami, co będzie skutkowało spadkiem cen energii w UE. KE podkreśla, że w okresie 2008-2012 ceny energii elektrycznej spadły przeciętnie między 35 do 45 %, natomiast w przypadku gazu pozostały one na podobnym poziomie²³. Niestety ceny na hurtowym rynku energii nie przekładają się bezpośrednio na ceny dla użytkowników końcowych, głównie na skutek marż i różnego rodzaju podatków. Rozwój nowych technologii (np.: *smart metering*) może umożliwić konsumentom lepszą kontrolę wydatków na energię.

Komunikat Komisji podkreśla także rolę dużych projektów inwestycyjnych, które są niestety kapitałochłonne. W tym celu KE w październiku 2013 r. przyjęła listę 248 projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (*Projects of Common Interest – PCIs*). Dwie trzecie z tych projektów powinno zakończyć się do roku 2020. Obecność projektu na liście PCI obniża ryzyko inwestycyjne a także umożliwia ubieganie się o dofinansowanie w ramach funduszu *Connecting Europe Facility*, z którego 5,85 mld euro zostało zarezerwowane na rozbudowę infrastruktury energetycznej.

Dokument KE wskazuje na newralgiczne obszary rynku energii elektrycznej gdzie niezbędne są inwestycje w nowe połączenia transgraniczne. Należą do nich Europa centralna, połączenia między krajami bałtyckimi, połączenie Irlandii i Wielkiej Brytanii z kontynentalną częścią europy, włączenie Półwyspu Iberyjskiego do sieci europejskiej.

KE podkreśla, że nie tylko inwestycje w duże projekty infrastrukturalne są kluczowe do stworzenia wewnętrznego rynku energii. W tym celu potrzebne jest także wdrożenie odpowiednich przepisów takich jak Rozporządzenia PE i Rady nr 347/2013 w sprawie TEN-E, trzeciego pakietu energetycznego, wiążących „*Network Codes*”. Także pogłębiona współpraca w ramach ACER (*European Agency for the Cooperation of Energy Regulators*) i ENTSO`s (*European network of transmission system operators for electricity*) jest kluczowa w tym zakresie. Dokument Komisji zawiera kilka załączników technicznych dotyczących między innymi analizy sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich, analizę porównawczą sytuacji i trendów na europejskich rynkach energii, analizę wdrożenia projektów w ramach TEN-E, PCIs i EEPR, analizę prowadzonych projektów infrastrukturalnych w podziale na państwa członkowskie, analizę stanu wdrażania III pakietu energetycznego.

²³http://ec.europa.eu/energy/doc/2030/20140122_communication_energy_prices.pdf

Tabela 3. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w listopadzie 2014 r.

Dzień	Wydarzenie
5, 6 listopada	Spotkanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego (5 listopada - warsztaty dot. MSR)
5, 6 listopada	Spotkanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
10, 11 listopada	Spotkanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego
17 listopada	Spotkanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
24 listopada	Spotkanie przedstawicieli państw członkowskich w sprawie wyznaczenia nowego celu redukcji emisji do 2030 r.
27 listopada	Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (TTE)
W listopadzie	Terminy aukcji EUA i EUAA w UE*: ⇒ Od 3 listopada, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek: Aukcja Unijna <u>1,873 mln.</u> uprawnień EUA/aukcję (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ 26 listopada: Aukcja Unijna <u>1,6415 mln.</u> uprawnień EUAA/aukcję (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ Od 7 listopada, każdy piątek: Krajowa Aukcja Niemiecka, <u>2,352 mln</u> uprawnień EUA (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ 5, 19 listopada: Krajowa Aukcja Brytyjska, <u>2,515 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (ICE) – start od 9:00 do 11:00

* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE/ECX, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim
Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii, Analiz i Aukcji
Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami
Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy
ul. Chmielna 132/134
00-805 Warszawa
e-mail: raportCO2@kobize.pl